

Współpraca naukowa i naukowo-techniczna z zagranicą w 2005 r.

W roku 2005 nastąpiły istotne zmiany w regulacjach prawnych dotyczących finansowania współpracy naukowej i naukowo-technicznej z zagranicą obejmującej m.in. finansowanie uczestnictwa polskich zespołów badawczych w projektach realizowanych w ramach programów międzynarodowych.

Do wejścia w życie rozporządzenia Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 4 sierpnia 2005 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę, uczestnictwo jednostek w programach międzynarodowych dofinansowywane było ze środków na naukę w formie specjalnych programów badawczych (SPB), w tym współfinansowanych w ramach programów wspólnotowych oraz międzynarodowych sieci naukowych (MSN). Dofinansowywanie to realizowane było ze środków rozdz. 73005 §2530 i §2537.

Ustawa z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki wprowadziła nowe formy finansowania uczestnictwa polskich zespołów naukowych w projektach programów międzynarodowych:

- 1/ finansowanie projektów badawczych specjalnych (PBS), będących częścią międzynarodowych programów, niepodlegających współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych (rozd. 73001 §4300, 73002 §4300, 73003 §4300),
- 2/ finansowanie badań naukowych lub prac rozwojowych będących częścią programów UE (rozd. 73007 §4307) albo innych programów międzynarodowych (rozd. 73007 §4300), współfinansowanych z zagranicznych środków finansowych, niepodlegających zwrotowi, a także działalności wspomagającej uczestnictwo w tych programach (rozdział 73007 §4307)

Dofinansowanie uczestnictwa polskich jednostek w projektach programów międzynarodowych w roku 2005 obejmowało projekty realizowane w ramach:

- programów UE, w tym m.in.: 5 i 6 Programu Ramowego Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji UE (5 i 6 PR UE), Programu Ramowego Badań i Szkolenia Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (EURATOM), INTERREG, Akcji przygotowawczej w dziedzinie badań na rzecz bezpieczeństwa (PASR), Wspólnego Centrum Badawczego (JRC), Programu Wspólnotowego UE MEDA Regional Programme, Programu Dyrekcji Gen. Transportu (Transport Wewnętrzny – Bezpieczeństwo Drogowe), INTAS,
- innych programów międzynarodowych, w tym m.in.: Europejskiego Programu Współpracy w Dziedzinie Badań Naukowo-Technicznych (COST), Inicjatywy EUREKA, Programu „Nauka dla pokoju” NATO, Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych (CERN), Niemieckiego Synchrotronu Elektronowego (DESY), Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (IAEA), Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury UNESCO.

W roku 2005 finansowane były również:

- działania w ramach międzynarodowych sieci naukowych (MSN). Współpraca ta dotyczyła przede wszystkim realizacji projektów i programów badawczych, tworzenia, gromadzenia, przetwarzania, przechowywania i upowszechniania informacji naukowej, promocji praktycznego wykorzystania wyników badań,
- koszty kontynuowania współpracy z partnerami zagranicznymi oraz koszty ponownego przygotowania wniosku, a także refundację kosztów ponoszonych przez koordynatorów projektów, na prace przygotowawcze do projektów 5 i 6 PR UE oraz INTAS,
- działalność Krajowego Punktu Kontaktowego, regionalnych i branżowych punktów kontaktowych 6 PR UE,
- udział w międzynarodowym przedsięwzięciu dotyczącym budowy Wielkiego Teleskopu Południowoafrykańskiego SALT w Republice Południowej Afryki.

Działania informacyjno–organizacyjne związane z 6 PR realizowane przez podmioty działające na rzecz nauki, które nie otrzymują dotacji podmiotowej były dofinansowywane ze środków przeznaczonych na działalność wspomagającą badania. W roku 2005 w planie po zmianach ustalono na ten cel kwotę w wysokości 185.000 zł, którą w całości wydatkowano z przeznaczeniem na:

- dofinansowanie prac wspomagających przystąpienie do specjalnych programów badawczych w ramach Programów Ramowych Unii Europejskiej – kwotę 125.000 zł,
- dofinansowanie w wysokości po 15.000 zł prac podmiotów działających na rzecz nauki z przeznaczeniem na kosztów kontynuowania współpracy z partnerami zagranicznymi lub kosztów ponownego przygotowania wniosku do Komisji Europejskiej – kwotę 60.000 zł.

Dane na temat liczby decyzji oraz wydatków w ramach poszczególnych programów w podziale na rozdziały i paragrafy w roku 2005 przedstawia **tablica nr 5.1**, natomiast szczegółowe zestawienie tematów projektów wraz z wydatkami poniesionymi w 2005 r. na ich realizację, przedstawia **tablica nr 5.2**.

W 2005 r. w ramach finansowania współpracy naukowej z zagranicą opłacono także składki na rzecz następujących instytucji lub organizacji międzynarodowych o charakterze naukowym: Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) – Global Science Forum oraz Grupa Ekspertów ds. Harmonizacji Prawa w Biotechnologii, , Inicjatywa EUREKA, Międzynarodowe Centrum Informacji Naukowo – Technicznej (MCINT), Światowa Federacja Przemysłowych i Technologicznych Organizacji Badawczych (WAITRO) oraz Europejski Program Współpracy w Dziedzinie Badań Naukowych (COST) – COST – Found., Europejska Konferencja Biologii Molekularnej (EMBC)

Na opłacenie składek wydatkowano łącznie **1.297.258,12 zł**, z tego na rzecz:

– EUREKI	160.543,43
– EMBC	1.078.050,65
– OECD	20.412,25
– COST	19.262,50
– WAITRO	3.321,79 zł
– MCINT	15.667,50 zł

Jednostki naukowe realizujące programy międzynarodowe powiadomiły Ministerstwo, że w 2005 r. otrzymały środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi, w łącznej kwocie stanowiącej równowartość ok. 143 mln zł, w tym ok. 136 mln zł w ramach 5 i 6 PR UE.

WSPÓŁPRACA DWUSTRONNA Z WYBRANYMI PARTNERAMI ZAGRANICZNYMI

HISZPANIA

W dniu 9 lutego 2005 r. w Warszawie odbyły się konsultacje międzyrządowe, podczas których został podpisany „List Intencyjny między Ministerstwem Nauki i Informatyzacji RP a Ministerstwem Edukacji i Nauki Królestwa Hiszpanii o rozwoju współpracy w dziedzinie nauki i technologii”. W dniu 22 września 2005 r. został podpisany *Program wykonawczy między Ministrem Nauki i Informatyzacji RP a Ministrem Edukacji i Nauki Królestwa Hiszpanii o współpracy w dziedzinie nauki i techniki* do Umowy Podstawowej między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Hiszpanii o współpracy naukowo – technicznej, podpisanej w Madrycie dn. 15 listopada 1979 roku. Trwały przygotowania do opracowania pierwszego konkursu w ramach wyżej wymienionego Programu (konkurs został ogłoszony w styczniu 2006). Projekty ze Strony polskiej w ramach Programu będą finansowane jako projekty badawcze specjalne (PBS).

Kontynuowana była współpraca z hiszpańskim Ministrem Spraw Zagranicznych i Współpracy. Współpraca w ramach 22 projektów przyjętych na lata 2004–2005 ze względu na opóźnione rozpoczęcie w 2004 r. i niedokończenie realizacji, została przedłużona na 2006 rok. W ramach tych projektów finansowana jest tylko wymiana osobowa (podróże i pobyty).

PORTUGALIA

W dniu 17 czerwca 2005 r. Minister Nauki i Informatyzacji Rzeczypospolitej Polskiej oraz Minister Nauki, Technologii i Szkolnictwa Wyższego Republiki Portugalskiej podpisali w Lizbonie *Umowę między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Portugalską o współpracy naukowej i technicznej*. W Polsce związanie Rzeczypospolitej Polskiej przedmiotową Umową nastąpi poprzez ratyfikację bez uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie. Proces ratyfikacyjny jest w toku.

RPA

Trwała realizacja 9 projektów przyjętych do finansowania na lata 2004–2005 oraz 4 – na lata 2005 – 2006 realizowanych w oparciu o Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Południowej Afryki o współpracy naukowej i technicznej, podpisanej dnia 25 listopada 1999 r. w Pretorii. W dniu 30 listopada 2005 został ogłoszony kolejny konkurs na lata 2006–2007.

SALT

W maju 2005 r. MNiI przekazało, poprzez Centrum Astronomiczne im. M.Kopernika PAN, ostatnią ratę w wysokości 0,5 mln USD na budowę teleskopu SALT w RPA (w sumie 2,5 mln USD przez okres 2001–2005). Oficjalne otwarcie teleskopu nastąpiło w dniu 11 listopada 2005 r. Polska opłaciła ok. 11 % kosztów budowy (na to finansowanie złożyły się środki z części „Nauka” budżetu Państwa oraz środki Fundacji SALT założonej przez polskie jednostki). Poza kosztami budowy teleskopu MNiI/MEiN współfinansuje prace badawcze polskich naukowców przy użyciu teleskopu SALT (SPB na lata 2005–2008 w łącznej kwocie 2.284.400 zł; w 2005 r. – 671.900 zł).

ARGENTYNA

22 kwietnia 2005 roku, przy okazji polityczno-gospodarczych konsultacji na szczepku Podsekretarza Stanu w MSZ, delegacji argentyńskiej został przekazany projekt Porozumienia między Sekretariatem Nauki, Technologii i Innowacji (*SECYT, Secretaria de Ciencia, Tecnologia e Innovación Productiva*) a MNiI. Strona argentyńska zgłosiła akceptację zaproponowanego tekstu; obecnie kontynuowane są działania w ramach procedury zmierzającej do podpisania porozumienia.

CHILE

W 2005 roku odbywały się negocjacje w sprawie tekstu Umowy o współpracy w dziedzinie nauki i techniki między Ministrem Nauki i Informatyzacji RP a Państwową Komisją Badań Naukowych i Technologicznych Republiki Chile; w styczniu 2006 roku, tekst projektowanej Umowy zostanie przekazany do Prezesa Rady Ministrów wraz z wnioskiem o zgodę na podpisanie porozumienia.

FRANCJA

15 czerwca 2005 roku podpisano Protokół „Spoza Polonium”, który dotyczy współpracy dwustronnej, pozostającej poza Programem „Polonium”; w jego ramach przyjęto do realizacji ponad 30 projektów. Objął on między innymi współpracę prowadzoną w oparciu o umowę francuskiego *IN2P3 (Institut National de Physique Nucléaire et de Physique des Particules)* z polskimi jednostkami w dziedzinie fizyki jądrowej oraz współpracę między Naukowym Ośrodkiem Badań Naukowych (*CNRS*) a polskimi jednostkami w ramach związku bliźniaczego „Materiały węglowe w ochronie środowiska”, jak również między Zakładem Fizyki Fazy Skondensowanej Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej Akademii Górniczo–Hutniczej w Krakowie a *CNRS* w ramach Międzynarodowego Programu Współpracy Naukowej (*PICS*).

W dniach 21–24 września 2005 roku odbyło się Międzynarodowe Sympozjum *Air Pollution Abatement Catalysis*, zorganizowane przy dorocznym spotkaniu Programu Współpracy w ramach związku bliźniaczego „Materiały węglowe i katalizatory dla ochrony środowiska”, prowadzonego przez polskie jednostki naukowe i francuski CNRS. Koordynatorem tych działań ze strony polskiej jest Zakład Karbochemii PAN. Powyższa kooperacja dała podstawę do zainaugurowania projektu Eureka, w ramach którego prowadzone są badania nad filtrami katalitycznymi.

2 grudnia 2005 roku odbyło się posiedzenie polsko–francuskiej Komisji do spraw selekcji projektów w ramach Programu Działań Zintegrowanych „Polonium”, zatwierdzające projekty na 2006 rok. Delegacje, spośród 71 wspólnie złożonych wniosków, dokonały wyboru 42 projektów przyjętych na pierwszy rok oraz zatwierdziły kontynuację 48 projektów na drugi rok współpracy. Łączna liczba projektów prowadzonych wspólnie z Francuzami w ramach Polonium i poza nim wynosi 121.

Współpraca polskich jednostek badawczych z francuskimi partnerami prowadzona jest głównie w takich dziedzinach jak chemia, fizyka, matematyka i technologie materiałowe; obserwuje się również wzrastający udział dyscyplin biologicznych i medycznych. Przykładem rozwijającej się współpracy jest działalność Centrum Badań Wysokociśnieniowych PAN, prowadzącego badania nad niebieskim laserem, które w ramach umowy PAN–CNRS, w miejsce trwającego od 1997 roku programu Jumelage „*Hautes Pressions*” („Wysokie Ciśnienia”), koordynuje obecnie Europejskie Laboratorium NOD LAB (*LEA, Laboratoire Européen Associé*) wraz z Grupą Badań nad Półprzewodnikami Uniwersytetu Montpellier–II oraz niemieckim Instytutem Wzrostu Kryształów Forschungsverbund Berlin e.V. (FVB).

Wspomniana powyżej współpraca w dziedzinie fizyki jądrowej w ramach konwencji Laboratoria polskie-IN2P3, realizowana jest przez polskie jednostki (m.in. Instytut Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego w Krakowie, Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych, Instytut Problemów Jądrowych im. A. Sołtana) z Centrum Spektrometrii Nuklearnej i Spektrometrii Masy w Orsay oraz Uniwersytetem Evry-Val d’Essonne i Forschungszentrum Rosserdorf. Prowadzone prace mają na celu zbadanie mechanizmów defektowania radiacyjnego, lokalizacji domieszek i mechanizmów transportu w kryształach.

W styczniu 2005 roku nastąpiła inauguracja działalności Europejskiej Grupy Badawczej (GDRE) „Od podstaw onkologii do bioterapii nowotworów” (*Poznanie molekularnych mechanizmów oddziaływań komórka nowotworowa-gospodarz i ich wykorzystanie do stworzenia nowych narzędzi do terapii przeciwnowotworowej*), która powstała na podstawie umowy, podpisanej między PAN a CNRS 18 października 2004 roku. W skład Grupy wchodzi badacze m.in. z Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Neckiego PAN, Międzynarodowego Instytutu Biologii Molekularnej i Komórkowej, Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej im. L. Hirszfelda PAN, Akademii Medycznej w Warszawie czy Akademii Medycznej w Poznaniu, a ze strony francuskiej – z Uniwersytetów d’Orléans, Lille-I, Montpellier II oraz Instytutów Pasteura w Paryżu i Gustave’a Roussy w Villejuif; łącznie w jej skład wchodzi 14 laboratoriów francuskich i 9 placówek polskich.

WIELKA BRYTANIA

Prowadzony od 2004 roku „Program dla Młodych Naukowców” był w 2005 roku nadal koordynowany przez Ministerstwo Nauki i Informatyzacji oraz British Council. Protokół Wspólnej Komisji, dokonującej zatwierdzenia projektów został podpisany 23 marca 2005 roku. W jego ramach obecnie realizowanych jest 25 projektów, a niedawno został ogłoszony konkurs następnej edycji Programu.

ROSJA

W dniach 15–18 czerwca 2005 roku w Warszawie odbyło się spotkanie przedstawicieli Moskiewskiego Komitetu Nauki i Techniki z przedstawicielami Centrum Onkologii oraz Centrum Zdrowia Matki i Dziecka, które zaowocowało podpisaniem porozumienia o współpracy w dziedzinie nowych technologii i technik medycznych. Strony podjęły przygotowania do wystąpienia ze wspólnym projektem badawczym pod roboczą nazwą: „Zmniejszenie efektów popromiennych u chorych leczonych radioterapią” – współpraca między Instytutem Onkologii w Warszawie a Naukowo–Badawczym Instytutem Immunopatologii w Moskwie.

W dniach 12–15.09.2005 r. odbyło się spotkanie grupy roboczej ekspertów Polsko–Rosyjskiej Komisji ds. Współpracy Naukowo–Technicznej które miało na celu:

- dokonanie uzgodnień związanych z wyborem wspólnych projektów badawczo-wdrożeniowych z zakresu technik i technologii lotniczych, laserowych oraz medycznych;
- omówienie udziału przedstawicieli Obwodu Kaliningradzkiego FR oraz Moskiewskiego Komitetu Nauki i Techniki w przedsięwzięciu „Dni Nauki i Technologii Polska – Wschód” – Olsztyn 3–5 październik 2005 r.

3 października 2005 roku Sekretarz Stanu w MNiI Marek Bartosik przyjął Ministra – Przewodniczącego Moskiewskiego Komitetu ds. Nauki i Techniki Włodzimierza Sitera. Spotkanie miało na celu ocenę stanu przygotowań wspólnych polsko–rosyjskich projektów wcześniej omawianych oraz nowych. Przedstawiono informacje o realizacji ww. projektu „Zmniejszenie efektów popromiennych u chorych leczonych radioterapią. – prof. Mariusz Bidziński, Instytut Onkologii z Warszawy oraz z Instytutu Immunologii z Moskwy prof. Mussa Abidow.

W wyniku przeprowadzonej dyskusji strony postanowiły skierować do oceny ekspertów, jako projekt specjalny badawczy, a będący już częścią Polsko-Rosyjskiego Programu Wykonawczego, projekt pn. „Wykorzystanie inteligentnych podwozi, opartych na poduszce powietrznej, dla produkcji różnego rodzaju aparatów latających. oraz jako projekt celowy projekt pn. „Opracowanie na bazie poduszkowca „Trzmiel” i wdrożenie do produkcji amfibii ratunkowej dla służb ratowniczych, straży granicznej, policji, sił specjalnych oraz innych.”

W dniach 24 – 27 października 2005 roku w Warszawie odbyła się coroczna konferencja pod nazwą „Nanomateriały i nanotechnologie” pod patronatem Ministerstwa Nauki i Informatyzacji, Ministerstwa Edukacji i Nauki Federacji Rosyjskiej oraz Rosyjskiego Centrum Nauki i Kultury w Warszawie, obejmująca

wystawę osiągnięć naukowo-technicznych oraz seminarium naukowe. Ze strony rosyjskiej wzięło udział 9 wybitnych naukowców z 7 największych ośrodków naukowych działających w dziedzinie nanomateriałów, nanostruktur oraz kompozytów. W Warszawie w gmachu RONIK-u uczestniczyło 50 osób. Celem konferencji było podjęcie wspólnych przedsięwzięć naukowych i gospodarczych. Naukowcy z Federacji Rosyjskiej zaprezentowali między innymi mikroskop połączeń atomowych oraz wzięli udział w sympozjum poświęconego silnikom spalinowym w zastosowaniach wojskowych. Konferencja odbyła się w Ośrodku MON w Rynii, 26 października 2005 roku. W seminarium ze strony polskiej wzięło udział ponad 70 osób.

W 2005 roku między innymi zrealizowano następujące projekty:

- Instytut Optoelektroniki utworzył jedyne w Polsce i Środkowej Europie laboratorium wzorców laserowych,
- Instytut Mechaniki Precyzyjnej uruchomił unikatowe stanowisko laserowe do kształtowania i utwardzania powierzchni detali oraz zmian właściwości fizycznych różnego typu materiałów,
- Instytut Fizyki PAN skonstruował i uruchomił nowy typ detektora fotoelektronów do badania rentgenowskich fal stojących w kryształach półprzewodników, zbadano także podstawowe właściwości nowego nadprzewodnika wysokotemperaturowego typu $(\text{Sr}, \text{Ca})_{14}\text{Cu}_{24}\text{O}_4$ – unikatowego materiału, który ma szansę zrewolucjonizować mikroelektronikę,
- w Centrum Badań Wysokociśnieniowych PAN zbudowano stanowisko wysokociśnieniowe do pomiarów prędkości ultradźwięków w ciałach stałych w przedziale temperatur 300 – 400 K i ciśnień do 1,5 Gpa.

UKRAINA

W dniach 18–19 kwietnia 2005 przeprowadzono szóste posiedzenie Polsko – Ukraińskiej Komisji do Spraw Współpracy w Dziedzinie Nauki i Technologii.

Komisja potwierdziła potrzebę kontynuacji międzyrządowej współpracy naukowo – technicznej na zasadach równouprawnienia i wzajemnych korzyści z uwzględnieniem narodowych kierunków priorytetowych, w zakresie rozwoju nauki i techniki. Zatwierdziła Program Wykonawczy na lata 2005 – 2006, który zawiera 53 projekty, w tym 16 tematów kontynuowanych i 37 tematów nowych.

Komisja uznała, że na pierwszym etapie należy skoncentrować wysiłki na organizacji współpracy w następujących obszarach:

- nanotechnologie,
- nanomateriały,
- optoelektronika,
- badania geologiczne i wykorzystanie bogactw naturalnych,
- wspólna eksploracja Antarktyki.

W dniach 16–20 maja 2005 r. Ministerstwo Nauki i Informatyzacji RP oraz Ministerstwo Oświaty i Nauki Ukrainy zorganizowało Dni Nauki Ukrainiejskiej w Polsce. Ze strony ukraińskiej uczestniczyło ponad 60 osób reprezentujących 24 ośrodki naukowo – techniczne z całej Ukrainy. Ze strony polskiej uczestniczyło 50 osób z 14 ośrodków naukowo – badawczych.

Dni nauki oraz wystawa pt. "Prezentacja wspólnych polsko – ukraińskich projektów naukowo–badawczych" oraz towarzyszące jej seminaria odbyły się:

- w Krakowie w Akademii Górniczo – Hutniczej w dniach 16 –17 maja 2005 r.,

oraz

- w Warszawie na Politechnice Warszawskiej w dniach 19–20 maja 2005 r.

W ramach wyżej wymienionych Dni tematem seminarium w Krakowie była "Polsko–Ukraińska współpraca naukowo-techniczna ze szczególnym uwzględnieniem eksploracji i eksploatacji złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz energii odnawialnych".

Tematem seminarium w Warszawie było "Polska i Ukraina razem we wspólnych projektach Unii Europejskiej".

Wymiernym efektem Dni jest rekomendowany przez Radę Nauki i zatwierdzony przez Ministra Nauki i Informatyzacji wspólny projekt badawczy „Badania transgraniczne węglnych struktur geologicznych brzeżnej strefy Karpat w aspekcie odkryć i udostępnienia nowych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego” realizowany przez Akademię Górniczo-Hutniczą im. St. Staszica w Krakowie – Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska – Zakład Surowców Energetycznych oraz Narodowy Techniczny Instytut Nafty i Gazu w Iwanofrankowsku.

W 2005 roku między innymi zrealizowano następujące projekty:

- Instytut Mechaniki Precyzyjnej opracował i wdrożył nowoczesną elektronowiązkową technologię do wytwarzania materiałów i warstw metodą osadzania z fazy gazowej w tym do utwardzania powierzchniowego oraz wykonywania unikatowych konstrukcji pracujących w ekstremalnych warunkach,
- Instytut Obróbki Plastycznej wspólnie z ukraińskim Instytutem Metalurgii z Krematorska opracował i wdrożył najnowsze technologie otrzymywania nowych konstrukcji przy zastosowaniu metalurgii proszków.

BIAŁORUŚ

W dniach 23–25 marca 2005 roku w Grodnie odbyło się dziewiąte posiedzenie Polsko–Białoruskiej Komisji do Spraw Współpracy Naukowo – Technicznej. Dokonano oceny współpracy naukowo-technicznej za lata 2003–2004. Komisja zatwierdziła Polsko – Białoruski Program Wykonawczy Współpracy Naukowo-Technicznej na lata 2005–2006. Program zawiera 14 tematów, w tym 5 kontynuowanych i 9 nowych.

W dniach 27–30 kwietnia 2005 roku w Warszawie odbyła się Narodowa Wystawa Republiki Białorusi. Zgodnie z ustaleniami (zawartymi w Polsko–Białoruskim Programie Wykonawczym) podjętymi na dziewiątym posiedzeniu Międzyrządowej Polsko–Białoruskiej Komisji ds. Współpracy Naukowo–Technicznej, wystawie towarzyszyło seminarium naukowe, pt. „Aktualne problemy działalności innowacyjnej i współpracy w dziedzinie wysokich technologii”. Ze strony białoruskiej uczestniczyło ponad 70 osób z 28 jednostek naukowych i naukowo – badawczych. W seminarium wzięło udział ponad 120 osób. Podpisano 8 protokołów intencyjnych oraz przekazano informacje o osiągnięciach między innymi takich jak:

- Instytut Optoelektroniki WAT przetestował fotodynamiczną metodę diagnozowania i leczenia stanów nowotworowych z zastosowaniem fotosensibilizatorów produkcji białoruskiej opartych na roślinach leczniczych (pokrzywa i inne),
- Instytut Obróbki Plastycznej opracował i wdrożył urządzenie do grzania i walcowania piór resorów parabolicznych.

Ponadto należy odnotować iż w dniu 26 września 2005 roku w MNIiI roboczą wizytą przebywała trzyosobowa delegacja Międzynarodowego Centrum Informacji Naukowo–Technicznej MCNTI z wicedyrektorem Panem Le Trong Hien na czele w celu przygotowania w Polsce 57 posiedzenia Komitetu Pełnomocnych Przedstawicieli państw członków Międzynarodowego Centrum Informacji Naukowej i Technicznej oraz udziale w 14 i przygotowanie 15 – go Międzynarodowego Seminarium pn. „ Współpraca państw Europy Centralnej i Wschodniej w zakresie wymiany informacji naukowej i ekonomicznej”.

W 14 „Seminarium...”, które odbyło się w Zakopanem w dniach 28–30.09.2005 r., uczestniczyło ponad 70 osób z 7 państw.

W dniach 3–6 października 2005 roku pod patronatem Ministerstwa Nauki i Informatyzacji, przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej odbyły się w Olsztynie „Dni Nauki i Technologii Polska–Wschód”. Organizatorem imprezy był Uniwersytet w Białymstoku oraz Wschodni Ośrodek Transferu Technologii.

W ramach „Dni...” odbyła się wystawa osiągnięć naukowo–technicznych oraz seminaria naukowe.

Celem wystawy było podjęcie wspólnych przedsięwzięć gospodarczych przez ponad 100 partnerów z Polski, Ukrainy, Białorusi, Rosji, Litwy i innych krajów bałtyckich w oparciu o nowe technologie i rozwiązania innowacyjne, a mianowicie:

- komercjalizacja opracowań naukowo–technicznych Polski, Ukrainy, Białorusi, Litwy oraz krajów regionu morza bałtyckiego, które mogą stać się wspólnymi przedsięwzięciami gospodarczymi;
- wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez wzmocnienie promocji innowacyjności i powiązania z sektorem B+R;
- promocja w skali krajowej i międzynarodowej, umożliwiająca nawiązanie kontaktów, zacieśnienie więzów kooperacyjnych i stworzenie sieci wielostronnych powiązań.

W przedsięwzięciu uczestniczyło ponad 30 osób z Federacji Rosyjskiej, 20 osób z Ukrainy oraz 20 osobowa delegacja z Białorusi, a konferencja podsumowująca projekt Międzynarodowego Wschodniego Centrum Innowacji odbyła się w Suwałkach w dniach 5–7 października 2005 roku.

BELGIA (FLANDRIA)

W dniach 21–22 listopada 2005 r. w Warszawie odbyła się polsko–flandryjska Komisja Mieszana. Do wspólnej realizacji przyjęto 23 projekty na lata 2006–2007. W kwietniu 2005 r. został podpisany Program Wykonawczy na lata 2006–2008 do umowy o współpracy między Rządem RP a Rządem Flandrii.

BELGIA (WALONIA)

Nadal realizowane są projekty (15 tematów) przyjęte podczas posiedzenia Polsko-Walońskiej Komisji, która odbyła się w dniach 21–22 października 2004 r. w Brukseli. Kolejne posiedzenie Komisji Mieszanej planowane jest na kwiecień 2006 r.

REPUBLIKA WŁOSKA

Realizacja projektów (25 tematów) przyjętych na lata 2004–2006 podczas posiedzenia XVIII Sesji Wspólnej Komisji Polsko-Włoskiej ds. Współpracy Naukowo-Technicznej.

GRECJA

We wrześniu 2005 r. ogłoszono zaproszenie do składania propozycji polsko-greckich projektów badawczych na lata 2006–2007. Termin konkursu upłynął 15 listopada 2005 r. Złożono 59 tematów. Komisja Mieszana planowana jest na kwiecień 2006 r.

REPUBLIKA INDII

W czerwcu 2005 r. zakończyło się przyjmowanie wniosków do współpracy polsko-indyjskiej (wnioski zostały już ocenione przez Zespoły). Posiedzenie Komisji Mieszanej zostało przełożone na I kwartał 2006 r.

SINGAPUR

W dniu 15 stycznia 2005 r. podpisano w Singapurze polsko-singapurskie Memorandum of Understanding pomiędzy Ministrem Nauki i Informatyzacji a Agencją ds. Badań i Technologii A*STAR, które przewiduje finansowanie wspólnych projektów badawczych w następujących dziedzinach.

- Inżynieria chemiczna (nowe substancje, metody syntezy, zastosowania, itd.),
- Inżynieria Materiałowa oraz Optoelektronika (metody obróbki powierzchniowej, nowe materiały, specjalne polimery, itd.),
- Systemy Inteligentne (systemy sterowania, systemy robotyczne i mechatroniczne, specjalne urządzenia, itd.)

Konkurs na wspólne projekty badawcze został ogłoszony w obu krajach w dniu 1 listopada 2005 r., wg ustalonego wcześniej i zaakceptowanego przez Kierownictwo harmonogramu. Finansowanie odbywać się będzie zgodnie z ustawą o finansowaniu nauki z dn. 8 października 2004r. oraz rozporządzeniem ministra nauki i informatyzacji z dnia 4 sierpnia 2005 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę w części finansowania projektów badawczych specjalnych.

Wyłonione w drodze konkursu i zaopiniowane przez polskich recenzentów oraz zaakceptowane przez międzynarodowe gremium projekty (maksymalnie 8 projektów) będą finansowane przez obie strony: singapurską i polską, w wysokości do 125 tyś. EURO rocznie przez każdą ze stron.

Konkurs zostanie zamknięty 31 stycznia 2006r., natomiast rozstrzygnięcie ostateczne i przyznanie finansowania zaplanowane jest wstępnie na maj 2006 r.

CHIŃSKA REPUBLIKA LUDOWA

Do 31 grudnia 2005 r. do Ministerstwa napływały wspólne projekty na kolejny polsko–chiński konkurs na projekty badawcze na lata 2006–2007. Nadesłano ponad 50 projektów. W kwietniu/maju 2006 r. w Warszawie odbędzie się kolejne posiedzenie Wspólnej Komisji, które wyłoni projekty do realizacji.

JAPONIA

Kolejne Międzyrządowe Konsultacje ds. Współpracy Naukowo–Technicznej zostały przesunięte z powodów organizacyjnych z końca 2005 r. na I kwartał 2006 r. Konsultacje odbędą się w Warszawie.

REPUBLIKA KOREI

Zaplanowane na drugie półrocze 2005 r. posiedzenie Komisji Dwustronnej przesunięto na początek roku 2006 ze względu na wejście w życie nowej ustawy o zasadach finansowania nauki oraz rozporządzenia, a także reorganizację w Ministerstwie. Komisja zbierze się w Seulu.

NORWEGIA

31 maja 2005 roku podpisano *Letter of Intent*, który otworzył drogę do współpracy w obrębie Norweskiego Mechanizmu Finansowego (NMF). W lipcu 2005 r. Ministerstwo Gospodarki i Pracy, główny koordynator NMF i EOG oraz Ministerstwo Nauki i Informatyzacji pracowały nad projektem „Umowy finansowej między Komitetem Mechanizmu Finansowego a Państwem – Beneficjantem reprezentowanym przez Krajowy Punkt Kontaktowy”.

DANIA

2 czerwca 2005 r. doszło do spotkania Pana Profesora Michała Kleibera Ministra Nauki i Informatyzacji z przedstawicielami Politechniki Duńskiej (PD), Panem Lars Pallesenem, Rektorem PD i Panem Hans Henrik Saxild, zastępcą Rektora (PD). DWM, zgodnie z dyspozycją Pana Prof. Kleibera wspierało Pana

Pallesena w pierwszym etapie prac związanych z wdrożeniem nowego programu wymiany studentów pomiędzy PD a polskimi uczelniami technicznymi.

SZWECJA

21 października 2005. odbyła się w Uppsali konferencja zorganizowana przez Radę Uniwersytetów Europejskich. Tematem przewodnim był: „Badania naukowe w europejskich placówkach uniwersyteckich: strategia i finansowanie”.

CZECHY

W 2005 zespoły robocze MNIł zakończyły ocenianie wniosków (34 projektów) z zakresu współpracy bilateralnej. Posiedzenie Wspólnej Komisji przewidziano na marzec 2006 r.

WĘGRY

Wnioski nadesłane w ramach współpracy dwustronnej zostały ocenione przez zespoły robocze RN (20 projektów). Posiedzenie Wspólnej Komisji przewidziano na marzec 2006 r.

RUMUNIA

W programie współpracy bilateralnej zgłoszono 15 projektów badawczych i planowane jest zorganizowanie Wspólnej Komisji Mieszanej w I połowie 2006 r.

IZRAEL

Przy współdziałaniu Rady Handlowego przy Ambasadzie RP w Izraelu prowadzony był dialog ze stroną izraelską na temat możliwości wykorzystania formuły projektów badawczych specjalnych do zainicjowania realizacji wspólnych projektów i ożywienia współpracy polsko–izraelskiej w dziedzinie nauki i techniki.

USA

Trwały starania zmierzające do ożywienia współpracy naukowej i naukowo–technicznej ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki.

We współpracy z Ministerstwem Finansów prowadzono prace zmierzające do rozwiązania jedynej spornej kwestii, uniemożliwiającej podpisanie nowej *Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o Współpracy Naukowo-Technicznej*, tj. uzgodnienia ze stroną amerykańską takiego brzmienia artykułu dotyczącego zwolnień z ceł i podatków pomocy bezzwrotnej, które spełniałoby wymagania ustawodawstwa amerykańskiego i pozostawało jednocześnie w zgodzie z prawem polskim.

AUSTRIA

W 2005 r. odbyło się w Warszawie posiedzenie Polsko–Austriackiej Grupy Roboczej ds. Współpracy Naukowo-Technicznej. Do programu wykonawczego przyjętych zostało 10 nowych projektów badawczych wspierających wymianę

osobową a kolejne 16 było kontynuowanych. Kolejne spotkanie przewidziano na luty 2006 r.

NIEMCY

W kwietniu odbyło się w Warszawie VIII Posiedzenie Polsko–Niemieckiej Komisji Mieszanej ds. Współpracy Naukowo–Technicznej, w trakcie której omówiono dalsze działania we współpracy dwustronnej i europejskiej.

W dniu 05.12.2005 r. Minister Edukacji i Nauki podpisał z Deutsche Forschungs-gemeinschaft Memorandum of Understanding, którego celem jest zintensyfikowanie współpracy naukowej oraz finansowanie wspólnych przedsięwzięć we wszystkich dziedzinach nauki poprzez finansowanie wymiany osobowej naukowców, organizowanie wspólnych seminariów, wspólnych projektów badawczych oraz innych uzgodnionych przedsięwzięć.

Realizowano 72 projekty wspierające wymianę osobową naukowców, które były finansowane w ramach dotacji statutowej oraz 13 projektów badawczych zamawianych finansowanych przez Ministerstwo (kwota ca 11,4 mln zł w latach 2003–2005). Finansowano również 15 projektów badawczych.

Przedstawiciel Polski z ramienia Ministerstwa brał udział w posiedzeniach komitetów sterujących dwóch projektów: lasera na swobodnych elektronach pracującego w zakresie promieniowania X (X-FEL) i akceleratora dla fizyki hadronowej i nuklearnej (FAIR)

UNIA EUROPEJSKA

1) W 2005 r. prowadzone były prace dotyczące kształtowania europejskiej polityki naukowej, m.in.:

- opracowanie polskiego stanowiska negocjacyjnego wobec projektu decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej 7. Programu Ramowego UE. Działania lobbingowe na rzecz polskich postulatów wśród przedstawicieli państw członkowskich. Opracowanie projektu stanowiska Rządu RP wobec projektów programów szczegółowych 7. PR. Zainicjowanie i doprowadzenie do opracowania wspólnego stanowiska państw Grupy Wyszehradzkiej oraz Słowenii wobec projektu 7. Programu Ramowego,
- udział w pracach dotyczących nowej perspektywy finansowej UE,
- zaangażowanie w prace nad projektem Europejskiego Programu Kosmicznego. Współpraca z MGiP ws. umowy międzynarodowej RP – Europejska Agencja Kosmiczna (European Space Agency) dotyczącej udziału Polski w programie PECS (Programme for Cooperating States),
- podjęcie koordynacji działań na rzecz umieszczenia we Wrocławiu siedziby Europejskiego Instytutu Technologicznego, koordynującego sieć placówek w Europie (współpraca z władzami Wrocławia, MSZ i UKiE),
- stworzenie map tematyk i ekspertów RP na Grupy Robocze ds. Badań oraz Telekomunikacji i Społeczeństwa Informacyjnego, wdrażanie wersji

pilotażowej systemu EWD–P w MNIi/MEiN. Skonfigurowanie 64 kont użytkowników w systemie EWD–P (MNIi i jednostki podległe: OPI, NASK, KPK); szkolenie użytkowników systemu EWD–P.

2) Prace dotyczące kształtowania polskiej polityki naukowej, m.in.:

- prace nad procedurami przystępowania i obsługi projektów ERA–NET, w tym pomyślnie przeprowadzenie pierwszego audytu (BONUS). Zwiększenie liczby projektów ERA–NET w których bierze udział MNIi/MEiN,
- zainicjowanie tworzenia Polskiej Mapy Drogowej w dziedzinie Dużych Obiektów Infrastruktury Badawczej,
- zainicjowanie i koordynowanie działań mających na celu uzyskanie możliwości objęcia usług naukowo–badawczych obniżoną stawką podatku VAT. Udział w pracach zespołu międzydepartamentalnego w sprawie modyfikacji odpowiedniej dyrektywy UE,
- nadzór nad przygotowaniem przez firmę zewnętrzną ekspertyzy pt. „Skutki finansowe wprowadzenia 22 % i 7 % stawki VAT na usługi naukowo–badawcze dla jednostek naukowych i innych podmiotów prowadzących działalność naukowo badawczą oraz podmiotów dokonujących zakupu tych usług”,
- nadzór nad przygotowaniem przez firmę zewnętrzną ekspertyzy pt. „Instrumenty udziału MŚP w Programach Ramowych UE – ocena skuteczności, diagnoza potrzeb”,
- współpraca przy redagowaniu „Białej Księgi” – analizy pt. *Polityka państwa w odniesieniu do udziału polskich placówek naukowych w Programach Ramowych UE.*

3) Działalność wspierająca udział polskich zespołów i jednostek w programach badawczych UE, m.in.:

- doprowadzenie do powołania oraz obsługa merytoryczna i logistyczna prac Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Współpracy z Zagranicą,
- przeprowadzenie konkursu na dofinansowanie sieci regionalnych i branżowych punktów kontaktowych oraz Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE.

WSPÓŁPRACA WIELOSTRONNA

Europejska Konferencja Biologii Molekularnej (EMBC)

Delegaci MNIi uczestniczyli w dniach 4–5 lipca 2005 r. w pierwszej części 36 sesji EMBC oraz w drugiej części sesji w dniach 21–22 listopada 2005 r.

Polska zgłosiła oficjalnie chęć udziału w programie wspierania badań w krajach o niskich wydatkach na badania i rozwój w stosunku do PKB (program Strategic Development Installation Grants – SDIG). Program SDIG ma na celu wspieranie

naukowców polskich powracających z zagranicy. EMBC planuje, że program wejdzie w życie w 2006 r.

Składka do EMBC w 2005 r. zapłacona przez MNiI wynosiła 264.961 EUR.

UNESCO

Trwały negocjacje w sprawie Porozumienia i Statutu dotyczących utworzenia i funkcjonowania Europejskiego Regionalnego Centrum Ekohydrologii pod auspicjami UNESCO w Łodzi. W rezultacie projekt Porozumienia został poparty przez Radę Wykonawczą UNESCO we wrześniu 2005 r. i przyjęty przez Konferencję Generalną (w październiku 2005). Planuje się podpisanie Porozumienia w lutym 2006 r.

Ministerstwo Nauki i Informatyzacji wzięło udział w 33 sesji Konferencji Generalnej UNESCO w Paryżu, jako resort wiodący w pracach Komisji III (*Nauki przyrodnicze - w tym ścisłe oraz Nauki społeczne i humanistyczne*) w dniach 7–12 października 2005 r. oraz Komisji V (*Informacja i Komunikacja*) w dniach 11 – 13 października 2005 r. Ponadto w dniach 13–14.10 2005 r. odbyła się konferencja ministerialna okrągłego stołu nt. nauk podstawowych.

GRUPA WYSZEHRADZKA

W ramach GW odbywają się liczne sesje, w tym coroczne spotkania ambasadorów państw GW. Ostatnie spotkanie z tego cyklu miało miejsce w Warszawie *1 lipca 2005 r.* i zostało poświęcone współpracy regionalnej w obrębie: Inicjatywy Środkowoeuropejskiej, Rady Państw Morza Bałtyckiego.

Wysunięto następujące wnioski:

- Sukces pierwszego roku członkostwa Polski w UE umocnił naszą pozycję regionalną.
- Polska mogłaby dążyć do zdobycia i umocnienia pozycji kraju pośrednika i partnera ułatwiającego współpracę gospodarczą i handlową z Rosją w wymiarze bałtyckim i europejskim.

INICJATYWA ŚRODKOWOEUROPEJSKA (IŚE)

Z inicjatywy Polski IŚE przyjęła wspólne stanowisko ("Common CEI Position") upamiętniające rocznicę 25–lecia Konwencji Madryckiej (w 2005 r.) oraz podkreślające poparcie państw członkowskich dla dalszego rozwoju współpracy transgranicznej i międzyregionalnej. Stanowisko to przedstawiono na europejskiej konferencji w Warszawie zatytułowanej „25–lecie Konwencji Madryckiej – Rola Współpracy Transgranicznej i Międzyterytorialnej w Procesie Jednoczenia Kontynentu” (Warszawa, 21–22 kwietnia 2005 r.).

Obecnie istnieje możliwość uczestniczenia w Programie CEI Funding of Co-operation Activities, który jest współfinansowany przez Inicjatywę Środkowoeuropejską (IŚE). Cooperation Activities realizowana jest w oparciu o CEI Plan of Action poprzez organizację warsztatów, seminariów, szkoleń etc.

14 października 2005 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli instytucji prowadzących współpracę w ramach IŚE. Głównym celem przeglądu było przybliżenie zebranym aktualnie koordynowanych działań przez poszczególne urzędy i instytuty w strukturach IŚE, jak i zaproponowanie wdrożenia nowych programów mających zaakcentować aktywny udział Polski w IŚE.

RADA PAŃSTW MORZA BAŁTYCKIEGO (RPMB)

14 października 2005 r. miała miejsce narada międzyresortowa, zorganizowana przez MSZ, poświęcona aktywności Polski w strukturach RPMB. Spotkanie było świetną okazją do podsumowania polskiego przewodnictwa, w RPMB, które przypadło na okres od 22.06.2004 r. do czerwca 2005 r. wymiany doświadczeń i przedyskutowania problemów z jakimi spotyka się Polska we współpracy z organami RPMB.

Program NATO (Security Through Science)

W 2005 roku przedstawiciel MNiI brał udział w pracach Komitetu Naukowego NATO. Dwa spotkania odbyły się w Kwaterze Głównej Sojuszu, jedno natomiast, na zaproszenie strony rosyjskiej – po raz pierwszy na terenie Rosji (w Sankt Petersburgu).

W październiku odbyło się pierwsze spotkanie działającej w ramach Komitetu Naukowego NATO grupy pn. *Security Science Forum*, która ma służyć jako forum wymiany doświadczeń i projektowania wspólnych zamierzeń przez kraje członkowskie Sojuszu działające w ramach Komitetu Naukowego oraz komórki organizacyjne NATO.

W roku 2005 została zainicjowana analiza możliwości połączenia Komitetu Naukowego NATO z Komitetem ds. Wyzwań Współczesnego Społeczeństwa. Wstępne uzgodnienia stanowiska polskiego w tej sprawie były prowadzone z właściwym departamentem Ministerstwa Środowiska, odpowiedzialnym za udział w pracach drugiego z ww. komitetów.

Polskie jednostki naukowe uczestniczyły w realizacji projektów badawczych dofinansowywanych ze środków NATO (w ramach działań o charakterze *bottom-up*).

W roku 2005 Polska była reprezentowana przez jednego członka panelu doradczego działającego przy Komitecie Naukowym NATO.

ORGANIZACJA WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ I ROZWOJU (OECD)

Działalność na forum OECD sprowadzała się do współpracy z Komitetami:

- 1) ds. Polityki Naukowo–Technicznej,
- 2) ds. Chemikaliów oraz
- 3) ds. Polityki Informatyzacji, Komputeryzacji i Telekomunikacji (do czasu przeniesienia komórek organizacyjnych ministerstwa właściwych ds. informatyzacji do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Informatyzacji, tj. do 31.10.2005 r.).

Przedstawiciele MNiI uczestniczyli m.in. w pracach następujących grup roboczych działających w ramach ww. Komitetów: Grupy Roboczej ds. Polityki Innowacyjnej i Technologicznej (TIP), Grupy Roboczej ds. Biotechnologii (WPB), Globalnego Forum Naukowego (GSF), Podgrupy Zadaniowej ds. Harmonizacji Regulacji w Biotechnologii, a także w pracach podgrup i grup ad hoc działających w ramach tych grup.

Kluczowe znaczenie wydają się mieć następujące inicjatywy:

- Przygotowania do przeglądu polityki innowacyjnej, który jest prowadzony na wniosek Polski. Prace są koordynowane wspólnie przez MG oraz MNiI.
- Prace nad IX cyklicznym przeglądem gospodarczym EDRC Polski – ze względu na tematykę (tj. *Education and Training*) wiodącą rolę odgrywa MNiI.
- Udział w opiniowaniu i opracowaniu dokumentów OECD powstających w ramach ww. jednostek organizacyjnych OECD (m.in. *Oslo Manual*, *OECD Recommendation on Licensing of Genetic Inventions*).

Kontynuowany jest proces przygotowywania restrukturyzacji Dyrektoriatu Nauki, Technologii i Przemysłu (DSTI) OECD.

EUROPEJSKA FUNDACJA NAUKOWA (ESF)

MNiI uczestniczyło w konsultacjach z ESF (przy współudziale PAN) mających na celu zagwarantowanie udziału MNiI w programach ESF, w szczególności w grupie programów EUROCORES. Występują trudności w zharmonizowaniu procedur ESF z wymogami wynikającymi z przepisów ustawy o zasadach finansowania nauki. Pierwsze polskie projekty, których realizacja w ramach EUROCORES jest przewidywana w formie projektów badawczych specjalnych, wchodzi w fazę realizacji.

MIĘDZYNARODOWE STOWARZYSZENIE NA RZECZ PROPAGOWANIA WSPÓŁPRACY Z LUDŹMI NAUKI, REPREZENTUJĄCYMI NOWE NIEPODLEGŁE PAŃSTWA UTWORZONE NA TERYTORIUM B. ZWIAZKU RADZIECKIEGO (INTAS)

Przedstawiciele MNiI uczestniczyli w pracach gremiów INTAS. Podstawowym wyzwaniem wiążącym się z przyszłością stowarzyszenia jest zapewnienie finansowania programów INTAS. Finansowanie przedsięwzięć INTAS opierało się do tej pory w głównej mierze na środkach UE. Komisja Europejska dostrzega przeszkody natury formalno-prawnej w kontynuacji tego rodzaju finansowania. MNiI podejmowało działania mające na celu wpisanie programów INTAS do 7 Programu Ramowego UE.

ŚWIATOWA SIEĆ INFORMACJI O BIORÓŻNORODNOŚCI (GBIF)

GBIF jest inicjatywą mającą na celu utrzymanie i rozbudowę rozproszonych baz danych dot. bioróżnorodności zapoczątkowaną w efekcie prac prowadzonych w ramach OECD.

Przedstawiciele MEiN uczestniczyli w dyskusjach na temat przyszłości GBIF w związku ze zbliżającym się terminem wygaśnięcia porozumienia ustanawiającego GBIF (koniec 2006 r.). W nowym dokumencie, którego podpisanie jest przewidywane w roku 2006, utrzymany został status członka stowarzyszonego (Polska korzysta z tej formy uczestnictwa).

Równoległe aktywne działania prowadziła Krajowa Sieć Informacji o bioróżnorodności (KSIB), będąca podstawową formą integracji środowiska naukowego w Polsce wokół idei upowszechniania zasady otwartego dostępu do danych nt. bioróżnorodności, upowszechnianej przez GBIF.

EUREKA

- I. Współpraca z polskimi jednostkami i Zespołami Roboczymi w zakresie opiniowania wystąpień polskich partnerów o dofinansowanie przez MNiI realizacji projektów EUREKI:
 - uzyskanie opinii nt. finansowania nowych projektów – 16 nowych projektów, 28 decyzji/jednostek;
 - opiniowanie 55 raportów rocznych jednostek z realizacji 34 projektów EUREKI rozpoczętych w ubiegłych latach;
 - opiniowanie 22 raportów końcowych jednostek z realizacji 13 projektów EUREKI rozpoczętych w ubiegłych latach.
- II. Współpraca w zakresie przygotowywania decyzji Ministra Nauki i Informatyzacji o uruchomieniu dofinansowania polskich partnerów realizujących nowe projekty EUREKI.
- III. Współpraca z międzynarodową siecią EUREKI.
- IV. Opracowanie szeregu prezentacji na konferencje krajowe i zagraniczne oraz opracowanie materiału informacyjnego nt. 10 lat EUREKI w Polsce.

COST

Polska podpisała 51 kolejnych memorandum of understandings dotyczących Akcji COST. Liczba Akcji z udziałem polskich zespołów wzrosła w 2005 roku do 148.

Krajowy koordynator COST był członkiem (z wyboru) Grupy JAF, pełniącej rolę poszerzonego biura.

SKŁADKI DO ORGANIZACJI LUB INSTYTUCJI MIĘDZYNARODOWYCH

1) OECD Global Science Forum

Polska jest członkiem Globalnego Forum Naukowego – ciała pomocniczego OECD. Grupa powstała w 1992 r. dając możliwość odbywania regularnych spotkań urzędnikom z krajów OECD zajmującym się badaniami naukowymi. Celem działania grupy jest wzmocnienie międzynarodowych konsultacji, koordynacji i współpracy w planowaniu, rozwoju i wykorzystaniu dużych programów i urządzeń badawczych.

Uczestnictwo w pracach Globalnego Forum Naukowego pozwala m.in. na czynny udział w opracowywaniu wytycznych postępowania w dziedzinie wspierania przez administrację publiczną badań naukowych, prac wdrożeniowych i upowszechniania nowych technologii oraz koordynacji międzynarodowej współpracy naukowej w ramach dużych programów i urzędzeń badawczych.

2) *OECD - Program Biotechnologiczny*

Zgodnie z załącznikiem do uchwały Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2003 r. w sprawie zadań wynikających z członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, minister właściwy do spraw nauki jest odpowiedzialny za stronę organizacyjną i merytoryczną współpracy z Podgrupą Zadaniową ds. Harmonizacji Regulacji w Biotechnologii. Grupa ta zajmuje się zagadnieniami dostosowania przepisów prawa w tej dziedzinie w krajach OECD. Opracowuje ponadto cenne dokumenty consensus documents zawierające omówienia właściwości i charakterystyk roślin o znaczeniu gospodarczym (np. rzepak, soja, kukurydza). Ponadto prowadzona jest baza danych BioTrack dostarczająca danych na temat zagadnień dotyczących legislacji, praw własności intelektualnej, rozwoju biotechnologii w krajach członkowskich, biobezpieczeństwa i in.

Uczestnictwo w pracach Podgrupy Zadaniowej ds. Harmonizacji Regulacji w Biotechnologii pozwala m.in. na czynny udział w opracowywaniu wytycznych: postępowania w dziedzinie biotechnologii; wspierania przez administrację publiczną badań naukowych w tym obszarze, prac wdrożeniowych i upowszechniania nowych technologii oraz koordynacji międzynarodowej współpracy naukowej.

3) *Inicjatywa EUREKA*

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING O SEKRETARIACIE EUREKI zaakceptowane 30.06.1995 r. w imieniu Rządu Polskiego przez Wiceprezesa Rady Ministrów, Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych.

Działalność Sekretariatu EUREKI jest finansowana ze składek wnoszonych przez państwa członkowskie Inicjatywy. Polska zobowiązana jest do uiszczania swojego udziału od 1996 r.

4) *Międzynarodowe Centrum Informacji Naukowej i Technicznej w Moskwie (MCINT)*

MCINT jest międzynarodową organizacją zrzeszającą 18 krajów Europy środkowej i wschodniej oraz Azji, a także ok. 30 firm prywatnych z krajów Europy i Stanów Zjednoczonych. MCINT działa w obszarze informacji naukowej, technicznej, biznesowej i ekonomicznej, prowadząc działalność w zakresie badań rynkowych i doradztwa, adresowanych do małych i średnich przedsiębiorstw oraz innych firm rosyjskich, WNP-owskich i zachodnich. Obecnie prace koncentrują się na organizacji wspólnej sieci teleinformatycznej wymiany informacji zasilanej przez kraje uczestniczące, a także na tworzeniu dziedzinowych baz danych np. w zakresie środowiska człowieka, ochrony środowiska, maszyn i urzędzeń dla przemysłu spożywczego i innych.

Polska podpisała porozumienie międzynarodowe z 27.02.1969 r.

OPI uczestniczy w pracach MCINT przekazując informacje o bazach danych i innych zasobach informacyjnych, a także polskich firmach dla partnerów zagranicznych. Dzięki rozwijanej sieci teleinformatycznej, informacja jest rozpowszechniana we wszystkich krajach członkowskich Centrum. MCINT stanowi dobrą płaszczyznę współpracy instytucji informacyjnych, naukowych i gospodarczych.

Prowadzone obecnie wspólne prace służą rozwojowi wymiany informacji zwłaszcza ekonomicznej i biznesowej jako zaplecze dla rozwoju współpracy gospodarczej w tym regionie świata. Ponadto OPI uzyska szerszy dostęp do baz danych tworzonych i eksploatowanych w MCINT, przede wszystkim dotyczących projektów innowacyjnych z zakresu wysokich technologii w szczególności nanotechnologii, nanomateriałów, technik laserowych itp.

5) *Światowa Federacja Przemysłowych i Technologicznych Organizacji Badawczych (WAITRO)*

WAITRO działa pod auspicjami ONZ jako forum wymiany doświadczeń, informacji oraz promocji osiągnięć wiodących ośrodków badawczych na świecie, co jest szczególnie ważne dla Polski w okresie transformacji ekonomicznej. WAITRO organizuje szereg konferencji i seminariów, na których przekazywana jest wiedza na temat najnowszych osiągnięć w pracy instytucji naukowo-badawczych.

Na posiedzeniu w Nairobi w dn. 6–11.09.2004 r. przedyskutowano i zatwierdzono plan pracy WAITRO na lata 2005–2006 obejmujący następujące zagadnienia: rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w Europie Środkowej i Wschodniej, certyfikacja jednostek naukowo-badawczych i akredytacja laboratoriów w rejonie Azji i Pacyfiku, technologie czystej produkcji dla Kambodży, Laosu, Wietnamu i Chin, projekty badawcze dotyczące bezpieczeństwa wody i żywności.

Korzyści strony polskiej wynikające z członkostwa w WAITRO dotyczą m. in.: możliwości zapoznania się z zaawansowanymi metodami zarządzania jednostkami badawczo-rozwojowymi w okresie globalizacji świata, możliwości sprostania konkurencji w transferze technologii, a także bezpośrednich kontaktów i konsultacji z przodującymi instytucjami naukowo-badawczymi w świecie.

6) *Europejski Program Współpracy w Dziedzinie Badań Naukowo-Technicznych (European Cooperation Field of Scientific and Technical Research-COST Found)*

Rezolucja Konferencji Ministerialnej COST z 21 listopada 1991 r.

COST to utrzymywana wspólnie przez 34 państwa europejskie i Izrael (jako państwo współpracujące) struktura instytucjonalna, której najważniejszym zadaniem jest organizowanie multilateralnej współpracy naukowo-technicznej krajów członkowskich.

COST koordynuje na szczeblu europejskim przedsięwzięcia badawcze o określonej tematyce, prowadzone i finansowane w państwach członkowskich ze środków krajowych w ramach tzw. Akcji COST.

COST umożliwia skorelowanie projektów badawczych, co pozwala unikać powielania badań, z jednoczesnym dostępem od wyników prac prowadzonych w innych państwach. Umożliwia to efektywne wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na badania.

7) *Europejska Konferencja Biologii Molekularnej (EMBC)*

EMBC jest organizacją międzynarodową wspierającą wspólne europejskie działania w dziedzinie biologii molekularnej. Statut EMBC, którego depozytariuszem jest Rząd Szwajcarii, został ratyfikowany 13 lutego 1969 roku. Polska ratyfikowała umowę o ustanowieniu EMBC w 1999 r. Obecnie organizacja liczy 25 członków. Organem wykonawczym EMBC jest Europejska Organizacja Biologii Molekularnej (EMBO), która grupuje osoby o najwyższym autorytecie naukowym w dziedzinie biologii molekularnej.

EMBO określa kierunki rozwoju europejskich badań w tej dziedzinie, tak istotnej dla rozwoju nauk przyrodniczych, w tym medycznych i rolniczych. Realizując program Konferencji EMBO organizuje stypendia po-doktorskie (ok. 200 rocznie), stypendia krótkoterminowe (ok. 200 rocznie), wspiera kursy praktyczne oraz warsztaty (po ok. 20 imprez rocznie), kursy wykładowe w nowych krajach członkowskich. Dokonuje, na prośbę poszczególnych państw, przeglądów rozwoju biologii molekularnej w tych krajach. Ponadto prowadzi badania wpływu biologii molekularnej na społeczeństwo, wspomaga proces oceny poszczególnych instytutów badawczych w krajach członkowskich itp.